

Vymáhající věřitelka navrhla k vydobytí peněžité pohledávky exekuci zabavením vodního práva při mlýnu, tvrdíc, že toto vodní právo, příslušející dlužníku jako majiteli mlýna, záleží podle zápisu ve vodní knize v užívání vody a zařízení k tomu čelících. Soud prvního stádu exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Není správné, že rekursní soud nerozeznává technické zařízení pro zužitkování vodního práva a vodní právo samo. Rekursní soud usuzuje jen, že vodní právo je příslušenstvím mlýna, z toho, že je vodní dílo a vodní právo, nabyté k němu koncesí, určeno k tomu, by sloužilo k užívání mlýna. U vodního díla podle vodního zákona, které je předmětem vodní koncese, nejde o provozovnu podle živnostenského řádu. Proto se stěžovatel mylně dovolává toho, že se koncese hostinská, kterou patrně míní schválení provozovny hostinské živnosti, nedá sice přenést na jiný dům, ale že přes to není příslušenstvím domu, v němž se provozuje, aby odůvodnil, že vodní právo není příslušenstvím mlýna. Při vodní koncesi (při koncesi vodního díla) nejde ani o živnostenskou koncesi ani o schválení živnostenské provozovny a proto jsou vývody stěžovatelčiny v tom směru bezvýznamné. Zákon (§ 294 obč. zák.) prohlašuje za příslušenství to, co s věcí bylo uvedeno v trvalé spojení, a pokládá za příslušenství věci, bez nichž hlavní věci nelze používat, nebo věci, které zákon nebo vlastník určil k trvalému užívání věci hlavní. Věcmi rozumí zákon nejen věci hmotné, nýbrž i práva (§§ 285, 287 a 292 obč. zák.) Je nábíledni, že vodního mlýna bez vodního oprávnění nelze užívat. Ostatně zákon sám v § 26 vodního zákona ustanovil, že vodní právo přechází na dočasného držitele zařízení nebo nemovitosti, pro kterou bylo uděleno, a že se oddělení nebo přenesení na jinou nemovitost může státi jen se svolením vodního úřadu. Tím zákon sám určil vodní právo za příslušenství nemovitosti (mlýna), pro kterou bylo uděleno. Jak patrně z popisu v exekučním návrhu, je uděleno vodní právo pro mlýn podle obsahu vodní knihy a jest je proto i podle vodního zákona považovati za příslušenství mlýna. Právem tedy rekursní soud nepovolil na toto právo jako příslušenství věci nemovité oddělenou exekuci podle zásady § 252 ex. ř.

Čís. 11557.

Obecní zaměstnanci.

Obec byla oprávněna provést přeradění obecního zřízence nikoliv použitím veškerých zásad platového zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n., nýbrž jen zvýšením jeho služného podle prvního stupně zřízenecké stupnice III. platového zákona, a byla i oprávněna později změnit tuto úpravu služného a přiznati tomuto zřízenci právo na zařazení podle služebních let použitím platového zákona, avšak s časovým omezením (s platností teprve od 1. ledna 1929).

Předpis § 212 plat. zák. stanoví jen zásadu, že služební požitky zaměstnanců veřejnoprávních korporací nesmějí přesahovati míru jednotlivých platových druhů, služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních jakož i rodinných poměrů, neukládá však veřejným korporacím, by při platové úpravě zachovaly naprostou rovnost (paritu) svých zaměstnanců se zaměstnanci státními.

Započítala-li obec svému zřízení při propočítání služební doby podle zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 provisorní rok (§ 25 odst. 3 zák. čís. 16/1920 sb. z. a n.), jde o nabyté právo tohoto zřízení, jehož jest dbáti při jeho zařazení podle platového zákona i při dalším jeho postupu.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1932, Rv I 1556/30.)

Žalobce, městský ponocný, domáhal se na žalované obci doplacení služného 5.689 Kč a uváděl na odůvodnění žalobního nároku, že v dekretu ze dne 12. července 1929 byly jeho služební požitky s platností od 1. ledna 1926 převedeny na nový platový systém státních zřízenců podle zákona ze dne 24. června 1926 čís. 103 sb. z. a n., a že mu byly podle řečeného dekretu požitky z tohoto přeřazení vypláceny teprve od 1. ledna 1929, ač mu měly býti vypláceny již od 1. ledna 1926, a že neměl býti žalobci odpočten provisorní rok od celkové služební doby. Procesní soud první stolice přisoudil žalobci 3.867 Kč, maje za to, že žalobci patří požitky plynoucí z přeřazení již od 1. ledna 1927 a že mu bylo započísti do celkové služební doby provisorní rok; co do požitků z přeřazení za dobu od 1. ledna 1926 do 1. ledna 1927 žalobu zamítl. Odvolací soud nevyhověl odvolání ani té ani oné strany.

Nejvyšší soud vyhověl dovolání žalované obce a uznal ji povinnou zaplatiti jen 143 Kč 28 h, jinak žalobu zamítl.

Důvody:

Dovolání, opřené o dovolací důvody čís. 3 a 4 § 503 c. ř. s. jest opodstatněno. Oba nižší soudy založily svá rozhodnutí na skutkovém předpokladu, že se obecní zastupitelstvo žalované městské obce ve schůzi dne 22. března 1927 pravoplatně usneslo, že pro úpravu platů všech obecních zaměstnanců bude použito platového zákona ze dne 24. června 1926 čís. 103 sb. z. a n., že přeřazení všech zaměstnanců do nového platového systému bude provedeno ke dni 1. ledna 1926, ale že požitky z přeřazení budou vypláceny až ode dne 1. ledna 1927. Než nižší soudy přehlédly, že podle řečeného usnesení měli obecní zřízení, jichž požitky nebyly dosud upraveny podle schematu státních zaměstnanců, býti jen převedeni na systém státních zřízenců III. platové stupnice a že si tedy u těchto zřízenců vyhradilo obecní zastupitelstvo určité omezení, totiž, že jejich platový stupeň ve III. platové zřízenecké stupnici bude ustanoven se zřetelem na dosavadní jejich služební požitky, na rodinné poměry a na výkon služby a že s tohoto hlediska byla usnesením provedena přesně nová platová úprava žalobci podle prvního

stupně III. platové stupnice k I. lednu 1927 takto: služné Kč 6.300, činovné Kč 2.100, dopl. příd. ženat Kč 1.200 Kč, výchovné Kč 1.200, celkem Kč 10.800.—. Nestalo se tedy přeřazení žalobce podle veškerých zásad platového zákona, nýbrž přiznáno mu ve skutečnosti jen zvýšení služného podle prvního stupně zřízenecké stupnice III. plat. zákona. (§ 27 plat. zák.). Ježto platová úprava obecních zaměstnanců patří do samosprávné působnosti obcí, přiznané jim obecním zřízením, byla pro žalobcovy nároky na služební požitky rozhodnou jen vůle obecního zastupitelstva, projevená jeho usnesením ze dne 22. března 1927. Žalovaná městská obec byla též oprávněna později změnit tuto úpravu žalobcova služného, což se stalo usnesením obecního zastupitelstva ze dne 13. listopadu 1928, jímž teprve bylo žalobci přiznáno právo na zařazení podle služebních let použitím platového zákona čís. 103/1926 sb. z. a n., avšak zase s výslovným časovým omezením, t. j. s platností teprve od 1. ledna 1929. I k tomuto časovému omezení byla žalovaná městská obec oprávněna a nebyl tomu na závadu ani předpis § 212 plat. zák., který stanoví jen zásadu, že služební požitky zaměstnanců veřejnoprávních korporací nesmějí přesahovati míru jednotlivých platových druhů, služebních práv a nároků státních zaměstnanců stejné nebo rovnocenné kategorie a stejných služebních jakož i rodinných poměrů; avšak neukládá veřejným korporacím, by při platové úpravě zachovaly naprostou rovnost (paritu) svých zaměstnanců se zaměstnanci státními, a **zákon neposkytuje ani** takových právních nároků obecním zaměstnancům. Ve skutečnosti nebyl žalobce novou úpravou platovou ze dne 13. listopadu 1926 ve svých nabytých právech zkrácen, nýbrž jen získal propočítáním služebních let a novým zařazením podle tohoto propočtu, postoupiv platově o pět stupňů v III. platové stupnici. Nemá proto právní nárok proti žalované obci na doplacení služebních požitků podle usnesení obecního zastupitelstva ze dne 13. listopadu 1928, za dobu 1. lednu předcházející, ježto mu byly přiznány teprve s platností od 1. ledna 1929. Neprávem však žalovaná obec žalobci při zařazení odpočítává provisorní rok, poněvadž mu byla již dekretem ze dne 21. března 1922 čís. 1003 započítána podle zákona ze dne 17. prosince 1919 čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920 celková služební doba ode dne 13. ledna 1914 bez odpočtu provisorního roku, s dvojnásobným připočtením 2½ válečných let do služby i do pense. K tomuto propočítání služební doby byla žalovaná městská obec v té době oprávněna podle § 25 odst. (3) zákona čís. 16/1920 sb. z. a n. a dovolání mylně odkazuje ku předpisu § 12 tohoto zákona. V tomto směru jde u žalobce o nabyté právo podle zákonných předpisů a právem nižší soudy mu t. zv. provisorní rok započítaly k dobru pro jeho zařazení i pro další jeho postup. Podle nenapadeného výpočtu prvního soudu činí doplatek služného žalobcova 1. za I. pololetí roku 1929 s připočtením provisorního roku do služební doby Kč 4 h 60 s 5% úroky od 1. července 1929, 2. za měsíce červenec až říjen 1929 Kč 138 h 68 s 5% úroky od 1. října 1929, úhrnem Kč 143 h 28. Podle toho bylo dovolání vyhověti a napadený rozsudek změnit, jak ve výroku bylo vysloveno.